48 yıllık ateşkes: Barışı arayan ada

Kıbrıs adasının dönüm noktalarından biri olan Türkiye'nin Kıbrıs'a yönelik askeri müdahalesinin 48'inci yıldönümünde Avrupa'nın en güzel adasında halen barikatlar, mülkiyet ve toprak üzerinde ihtilaf, kayıplar ve savaş kurbanları var.

YENİDÜZEN

Kıbrıslı Türk analar, evlat acısı, 1974

Kıbrıs adasının dönüm noktalarından biri olan Türkiye'nin Kıbrıs'a yönelik askeri müdahalesinin 48'inci yıldönümünde Avrupa'nın en güzel adasında halen barikatlar, mülkiyet ve toprak üzerinde ihtilaf, kayıplar ve savaş kurbanları var.

Bölünmüş Kıbrıs'ta ateşkes koşulları sürüyor.

Kıbrıs adasında büyük acılara tanıklık eden, göç yaşayan, kayıplar veren toplumlar, 20 Temmuz 1974'ü farklı duygularla anıyor. 20 Temmuz 1974'ün yıldönümü adanın kuzeyinde resmi dil ve Türkiye tarafından "Barış ve Özgürlük Bayramı" kabul edilirken, güneyde ise "istila ve işgal" resmi görüşü ile kınanıyor.

Kıbrıslı Rum analar, evlat acısı, 1974

Darbe ve askeri harekât

20 Temmuz 1974'te Türkiye "Kıbrıs'ta bozulan Anayasal düzenin yeniden tesis edilmesi ve can güvenliğinin korunması" iddiasıyla Kıbrıs Cumhuriyeti'ndeki "garantörlük" hakkını kullandığını açıkladı.

Türkiye, Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası ve toprak bütünlüğünü "garanti" eden üç ülkeden biri...

Harekâtın ilk ayağı Yunan cuntasının desteğiyle gerçekleştirilen 15 Temmuz 1974 darbesinin ardından düzenlendi. 14 Ağustos günü başlatılan ikinci harekâtla adanın yüzde 37'si Türk(iye) kontrolüne geçti.

140 bin ila 200 bin arası Kıbrıslı Rum adanın kuzeyinden, 42 bin ila 65 bin arası Kıbrıslı Türk de adanın güneyinden göçmen oldu.

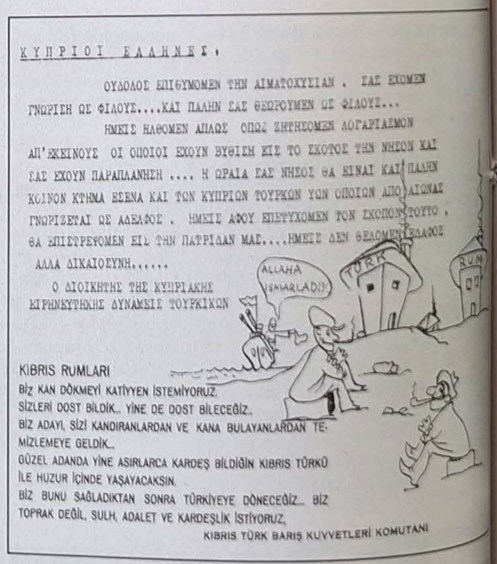
ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ,

ΟΥΔΟΛΟΣ ΕΠΙΘΥΜΟΜΕΝ ΤΗΝ ΑΙΜΑΤΟΧΥΣΙΑΝ . ΣΑΣ ΕΧΟΜΕΝ ΓΝΩΡΙΣΗ ΩΣ ΦΙΛΟΥΣ....ΚΑΙ ΠΑΛΗΝ ΣΑΣ ΘΕΩΡΟΥΜΕΝ ΩΣ ΦΙΛΟΥΣ...

ΗΜΕΙΣ ΗΘΕΛΟΜΕΝ ΑΠΑΩΣ ΟΠΩΣ ΖΗΤΗΣΟΜΕΝ ΑΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΑΠ' ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΧΟΥΝ ΒΥΘΙΣΗ ΕΙΣ ΤΟ ΣΚΟΤΟΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΚΑΙ ΣΑΣ ΕΧΟΥΝ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ .... Η ΩΡΑΙΑ ΣΑΣ ΝΗΣΟΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΠΑΛΗΝ ΚΟΙΝΟΝ ΚΤΗΜΑ ΕΣΕΝΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΥΠΟ ΟΠΟΙΩΝ ΑΠΟ ΑΙΩΝΑΣ ΓΝΩΡΙΖΕΤΑΙ ΩΣ ΑΔΕΛΦΟΣ . ΗΜΕΙΣ ΑΦΟΥ ΕΠΕΤΥΧΟΜΕΝ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟΝ ΤΟΥΤΟ , ΘΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΜΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑΝ ΜΑΣ....ΗΜΕΙΣ ΔΕΝ ΘΕΛΟΜΕΝ ΕΛΑΦΟΣ ΑΛΛΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ.....

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΠΙΡΗΕΥΤΗΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ

KIBRIS RUMLARI
BİZ KAN DÖKMEYİ KATİYYEN İSTEMİYORUZ.
SİZLERİ DOST BİLDİK... YİNE DE DOST BİLECEĞİZ.
BİZ ADAYI, SİZİ KANDIRANLARDAN VE KANA BULAYANLARDAN TEMİZLEMEYE GELDİK...
GÜZEL ADANDA YİNE ASIRLARCA KARDEŞ BİLDİĞİN KIBRIS TÜRKÜ İLE HUZUR İÇİNDE YAŞAYACAKSIN.
BİZ BUNU SAĞLADIKTAN SONRA TÜRKİYEYE DÖNECEĞİZ... BİZ TOPRAK DEĞİL, SULH, ADALET VE KARDEŞLİK İSTİYORUZ.
KIBRIS TÜRK BARIŞ KUVVETLERİ KOMUTANI

"Savaş için değil barış için"

Türkiye Cumhuriyeti dönemin Başbakanı Bülent Ecevit 20 Temmuz 1974 sabahı yaptığı konuşmada "Biz aslında savaş için değil barış için ve yalnız Türklere değil, Rumlara da barış getirmek için adaya gidiyoruz" diyordu.

Kıbrıslı Türk lider Rauf Denktaş da 20 Temmuz sabahı Bayrak radyosundan şöyle sesleniyordu: "Bu bir istila değildir. Kıbrıs'ın bağımsızlığını, ülke bütünlüğünü ve güvenliğini yeniden tesis etmek için girişilen ve sadece bu gayeye matuf sınırlı bir polis harekâtıdır. (...) Hepimizin vazifesi, bu harekâtı hedefinden saptırmamak, kan akmasını önlemek, bir an evvel Kıbrıs'a barış getirmektir. (...) Zafer, bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti'nin savunucusu, Tüm Kıbrıslılarındır."

Kıbrıslı Rum esirler - 1974

Leymosunlu Kıbrıslı Türk esirler - 1974

Kıbrıslı Rum göçmenler

Kıbrıslı Türk göçmenler

Happy Valley Kıbrıslı Türk göçmen kampı 1974

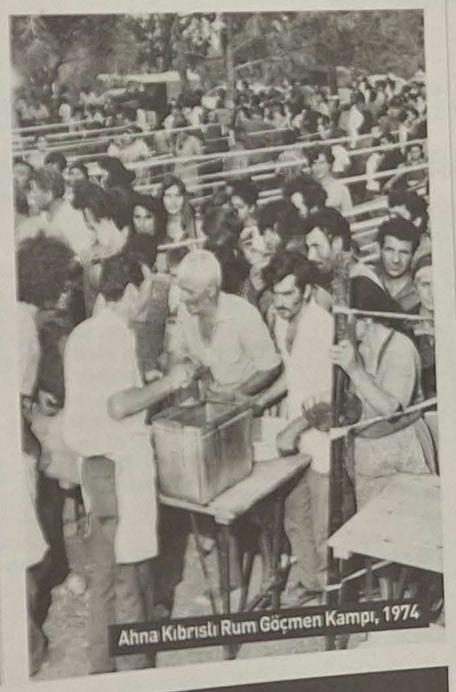
Ahna Kıbrıslı Rum Göçmen Kampı, 1974

20 Temmuz 1974'ün bilançosu

- 140 bin ila 200 bin Kıbrıslı Rum adanın kuzeyinden güneye, 42 bin ila 65 bin Kıbrıslı Türk de adanın güneyinden kuzeye göç etti.
- Kıbrıslı Türkler adanın güneyinde yaklaşık 500 bin dönüm; Kıbrıslı Rumlar adanın kuzeyinde 1.5 milyon dönüm malını terk etmek zorunda kaldı.
- Eylül-Ekim 1974'te 3 bin 308 Kıbrıslı Türk ve 2 bin 479 Kıbrıslı Rum esir yer değiştirdi.

Kayıp şahısların sayısı:
- Kıbrıslı Rumlar: 1510
- Kıbrıslı Türkler: 492
- 1974 Kıbrıs savaşında Türk Silahlı Kuvvetleri'nden 498 asker yaşamını kaybetti.
- 70 Kıbrıslı Türk asker ve 270 Kıbrıslı Türk sivil hayatını kaybetti.
- Kıbrıslı Rumlarda 4 bin ölü, 12 bin yaralı kayıtlara geçti.

20 Temmuz'un 48. yıl dönümünde tören ve etkinlikler...

Türkiye'nin 1974 yılında adaya gerçekleştirdiği askeri müdahalenin 48'inci yıl dönümünde, bugün tören ve etkinlikler düzenlenecek. Lefkoşa Dr. Fazıl Küçük Bulvarı'ndaki resmigeçit töreni bugün saat 09.30'da başlayacak.

Etkinlikler

Gün nedeniyle Kıbrıs Türk Yelken, Motor ve Kürek Federasyonu Etkinlikleri çerçevesinde Optimist Yelken Yarışları 23 Temmuz'da Cumartesi günü saat 14.00-18.00 saatleri arasında Yavuz Çıkarma Plajı'nda yapılacak.

Okçuluk Deneyimleme, Mehteran Takımı gösterisi ve Aslanbek Sultanbekov konseri, akşam saat 18.30'da Girne Atatürk Anıtı önünde yer alacak. İstanbul Yıldızlar Yüzme Spor Kulübü "Bayrağımız Kulaçlarla Kıbrıs'a Açık Su Yüzme Maratonu" bugün saat 05:00'de Anamur'dan başladı ve öğle saatlerinde Yavuz Çıkarma Plajı'nda sona erecek. Atletizm Federasyonu tarafından düzenlenen "20 Temmuz Barış ve Özgürlük Yol Koşusu" Alsancak 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Anıtı'ndan saat 07.30'da başlayarak, Girne Kordon Atatürk Büstü Önünde sona erecek.

Türk Yıldızları...

Her yıl olduğu gibi Türk Yıldızları akrobasi timi de törene katılacak. Türk Yıldızları, bugün saat 18.00'de Girne Atatürk Anıtı önünde hava gösterisi icra edecek.

Futbol Tenisi Federasyonu Barış ve Özgürlük Kupası bugün 17.00-22.00 saatleri arasında DAÜ Tenis Kortlarında yapılacak.

Kıbrıs Türk Yelken, Motor ve Kürek Federasyonu tarafından organize edilen, 16 Temmuz Cumartesi sabahı Girne Limanı ve Karpaz Gate Marina'dan başlayan 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Rallisi bugün Aydıncık'ta sona erecek. TCG Bayraktar ve TCG Sokullu Mehmet Paşa gemileri ile 14 Temmuz-04 Ağustos 2022 tarihleri arasında Ege ve Doğu Akdeniz'de Açık Deniz Eğitimine katılan Türkiye Milli Savunma Üniversitesi Deniz Harp Okulu 3'üncü sınıf öğrencileri kutlamalar kapsamında Gazimağusa liman ziyaretinde bulunacak. Açık Deniz Eğitimi seyri kapsamında gemiler, 23 Temmuz sabahına kadar Gazimağusa limanında olacak. Liman ziyareti süresince, ilk gün Anıt Çembere çelenk konularak tören yürüyüşü icra edilecek, Şehit yakınları ve Gaziler öğle yemeğinde TCG Bayraktar gemisinde ağırlanacak. Ardından bugün Lefkoşa'da icra edilecek tören geçişine katılım sağlanacak. 21 ve 22 Temmuz tarihlerinde düzenlenecek kültür gezilerini müteakip gemiler 23 Temmuz günü Gazimağusa limanından ayrılacak. Öte yandan, TCG Giresun fırkateyni ve TCG Burakreis denizaltısı da törenler kapsamında Girne'de bulunacak.

Şehitler de Anılacak...

48. yıl dönüm çerçevesinde şehitler de anılacak. Alaminyo Şehitleri için 21 Temmuz Perşembe günü Değirmenlik'teki Alaminyo Şehitler Anıtı önünde saat 19.30'da tören düzenlenecek. Topçuköy Şehitleri, 22 Temmuz Cuma günü Topçuköy Şehitliği'nde saat 18.30'da düzenlenecek törenle anılacak. Taşpınar Şehitleri ise 25 Temmuz Pazartesi günü saat 09.00'da Taşpınar Şehitliği'nde düzenlenecek törenle anılacak.